

**Karolinska
Institutet**

MC.20230630

Bevakning av ny information om bioetik Juni 2023

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Nyhetsbrevet skickas en gång/vecka till den som önskar prenumerera. Anmälan till marie.chenik@ki.se

Varje månad publiceras en sammanställning av nyhetsbreven på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)
Synpunkter och förslag välkomnas!

Postal address
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm
SWEDEN

Visiting address
Tomtebodavägen 18A
Stockholm

Telephone
+46-8-524 80 000, switch

E-Mail
marie.chenik@ki.se
Web
ki.se

Org. number 202100 2973

Vecka 25

Bild: Marie C. Ett kajaksällskap på Karlbergskanalen vid Sankt Eriksbron.

Krigssjukvård. [Först ut på slagfältet – de är redo att vårda i strid | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

New report. *Ignoring Red Lines: Violence against Health Care in Conflict 2022*. [SHCC-Report-Ignoring-Red-Lines.pdf \(insecurityinsight.org\)](#)

Pressmeddelande: 1. [Barnmorskan och medicine doktorn Inga-Maj Andersson leder utredningen om förändringar i abortlagstiftningen - Regeringen.se](#)

2. [Tydligare regler för skydd av den personliga integriteten ska öka användningen av välfärdsteknik inom äldreomsorgen - Regeringen.se](#)

3. [Regeringen tillsätter en grundlagskommitté som ska utreda några frågor om grundläggande fri- och rättigheter - Regeringen.se](#)

EU. [Parlamentet redo att förhandla om nya regler om trygg och transparent AI | Nyheter | Europaparlamentet](#)

Läkare i världen och Amnesty har de dokumenterat över hundra fall då EU-medborgare nekats vård. [Sverige anmäls – utsatta EU-medborgare nekats vård | SVT Nyheter](#)

Lantmäteriet stoppar fastighetsaffärer med framtidsfullmakt. [Dementa med framtidsfullmakter oroad över ny jävstolkning | SvD](#)

Jöran Rubensson. [Förbud äcklig mat på äldreboenden \(expressen.se\)](#)

Jonas Duveborn Patientnämnden Skåne. ["Patienterna måste inte daddas med för att må bra" - Dagens Medicin](#)

En forskare som kritiserat Folkhälsomyndigheten riskerar fängelse efter att ha låtit sina vänner testa sig för covid-19. [Processen i Uppsala - Kvartal](#)

Lina Wennersten-Gradert. [Etikåtal mot forskare läggs ned | Forskning & Framsteg \(fof.se\)](#) [Snygghet utmanar forskningens etik | Forskning & Framsteg \(fof.se\)](#)

Ny litteratursökning om ånger och detransition. [Utvärderingar och kartläggningar om könsdysfori \(sbu.se\)](#)

En ny skrift sammanfattar resultaten från tre rapporter. [Att stödja god psykisk hälsa hos barn och ungdomar \(sbu.se\)](#)

Nytt stödmaterial. [Ingen ska behöva dö av en överdos - Socialstyrelsen](#)

Ny granskningsrapport. *I väntan på vård – ineffektiv statlig styrning för kortare köer* (RiR 2023:12). 15 juni. [Ineffektiva försök att korta vårdköer | Riksrevisionen](#)

Ny rapport med konkreta exempel och policyrekommendationer. [Rapport: Onödigt administration - Forum för Health Policy](#)

The rapid progress has outpaced discussions on how synthetic human embryo should be dealt with ethically and legally. [First synthetic human embryo raises ethical issues - BBC News](#)

Stem cell-based embryo models. Regulation is a grey area. [Cambridge Reproduction launches project to provide guidance on research using human stem cell-based embryo models | Cambridge Reproduction](#)

Relaterat: [Kort om Embryomodeller \(smer.se\)](#)

Norberg Wieslander, K., Höglund, A. T., Frygner-Holm, S., & Godskesen, T. (2023). *Research ethics committee members' perspectives on paediatric research: a qualitative interview study*. Research Ethics. <https://doi.org/10.1177/17470161231179663>

Timothy F. Murphy et al. [Should Uterus Transplantation for Transwomen and Transmen Be Subsidized? | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Blog. Anthony Merlocco. [Pig hearts and paediatrics: how children will require distinctive ethical approaches when xenotransplantation becomes a reality - Journal of Medical Ethics blog \(bmj.com\)](#)

Vecka 24

A war crime: Kherson, Ukraine, [June 6, 2023](#) (Reuters) – “A torrent of water burst through a massive dam on the Dnipro River that separates Russian and Ukrainian forces in southern Ukraine flooding a swathe of the war zone, forcing villagers to flee and prompting finger-pointing from both sides. Neither side offered immediate public evidence of who was to blame”.

The Geneva Convention bans targeting dams in war because of the danger to civilians. [IHL Treaties - Additional Protocol \(II\) to the Geneva Conventions, 1977 - Article 15 \(icrc.org\)](#)

Pressmeddelande: [Nio nya substanser blir narkotikaklassade - Regeringen.se](#)

Dir. 2023:77. [Regeringen vill att stödet till vuxna och barn som är anhöriga ska stärkas - Regeringen.se](#)

SFAI, kräver en lagändring kring vem som får ge narkos. [Anestesiologer kräver lagskärpning efter dödsfall på privatklinik i Malmö \(lakartidningen.se\)](#)

Jonas F Ludvigsson, Magnus Isacson, Akil Awad. [Vårdvalen har skapat enorm byråkrati, skriver läkare | SvD Debatt](#)

”Förslagen om statlig sjukvård gör mig orolig. Vi kanske ska skruva lite på skruvarna i stället för att plocka isär hela maskinen”, tycker Annika Janson. [”De som går åt samma håll kommer på avvägar samtidigt” - Dagens Medicin](#)

Pia Antonsson. [Vi som vårdar har ett ansvar – vi kan välja att se människan | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Niklas Mattsson. [Synskadades riksförbund: Så tvingas synskadade ut från välfärden | SvD Debatt](#)

Karin Mossler tipsar om två nya texter som hon har skrivit efter toppmötet om sällsynta sjukdomar som ägde rum i april.

Text 1. [Toppmötets nyckelfråga: Hur förbättrar vi för patienter med sällsynta sjukdomar? \(hejaolika.se\)](#)

Text 2. [Patienter om strategi för sällsynta: Livsavgörande, med hjärtat i halsgropen \(hejaolika.se\)](#)

Ny rapport. [Läkare tidigt i karriären utsatta för hot och våld - Sveriges Yngre Läkares Förening \(SYLF\) \(slf.se\)](#)

Caroline Barner m. fl. [Handledning är eftersatt trots larm om allvarliga brister \(lakartidningen.se\)](#)

Asia. Megan Tatum. *Malaysia to decriminalize suicide*. 10 June 2023. The Lancet. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(23\)01176-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(23)01176-5)

UK. [Calls for abortion law reform after mother jailed - BBC News](#)

UK. [New TV drama 'Best Interests' to explore heartbreaking medical dilemma - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Mark R. Mercurio, Renee D. Boss. *Editorial: Palliative and end of life care in the NICU issue*. *Seminars in Fetal and Neonatal Medicine*. 2023. <https://doi.org/10.1016/j.siny.2023.101466>

Jamie Woodworth (2023). *Building Death Literacy Through Last Aid: An Examination of Agency, Ambivalence and Gendered Informal Caregiving Within the Swedish Welfare State*. <https://doi.org/10.1080/08038740.2023.2204246>

Abbott, Jean et al. *Hospice Nurse Ethics and Institutional Policies Toward Medical Aid in Dying*. *AJN, American Journal of Nursing*. June 2023. <https://doi.org/10.1097/01.naj.0000938728.13124.c3>

Lee C. Zhao et al. [How Should Surgeons Approach Gender-Affirming Surgery Revisions When Patients Were Not, Perhaps, Well Informed in Prior Counseling? | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Kelsey Mumford et al. [What the Past Suggests About When a Diagnostic Label Is Oppressive | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Matthew Chun. [Who's Liable for Bad Medical Advice in the Age of ChatGPT? | Bill of Health \(harvard.edu\)](#)

Almedalsveckan: Smer. Etiksamtal i cafémiljö på Creperie & Logi i Visby leds av Smers ordförande Sven-Eric Söder och seminarium om hälso- och sjukvårdens styrning i Folkhälsodalén. [Smer bjuder på etiksamtal under Almedalsveckan KI i Almedalen 2023 | Karolinska Institutet Nyheter](#)

Smer har fått fin feedback från Danielle Hamm, Director, Nuffield Council on Bioethics: *"I was privileged to go to Stockholm recently to attend the National Ethics Councils (NEC) Forum"*. Blog post. [National Ethics Forum 2023 - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Vecka 23

"Glappet mellan de etiska principerna som gäller i vardagen och dess omsättning på patientnivå vid en katastrof är för stort". ["Det lär bli kaos på iva även vid nästa katastrof" - DN.SE](#)

Tobias Alfvén, ordförande, Svenska läkaresällskapet. ["Problemen i vården kan inte vänta på en ny utredning" - Dagens Medicin](#)

Pressmeddelande. 2 juni. [Regeringens satsning för att öka vårdplatser ska utvärderas av Vård- och omsorgsanalys - Regeringen.se](#)

Ny rapport. 31 maj. [Riktvärden för beläggningsgrad och vårdplatser \(socialstyrelsen.se\)](#)

Genom att normera antalet vårdplatser på sjukhus befäster Socialstyrelsen en gammal bild av vården som riskerar att hämma utvecklingen. [Statliga mål om vårdplatser ett slag i luften | SKR](#)

I 20 av 21 regioner råder brist på vårdplatser. [Läkarförbundet välkomnar nya riktvärden för fler vårdplatser \(lakartidningen.se\)](#)

Vi välkomnar att Socialstyrelsen så tydligt slår fast det vi vet – att vårdplatsbristen är farlig och ineffektiv. [Sjukhusläkarna välkomnar riktvärden: Vårdplatsbristen är farlig \(sjukhuslakarna.se\)](#)

Socialdepartementet. 1 juni. Dir. 2023:73. Första steget mot ett möjligt statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården. [Ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården - Regeringen.se](#)

SKR reagerar på direktivet. [Organisationsförändring av vården bromsar utveckling | SKR](#)

Nytt. SOU 2023:22. [Datalagring och åtkomst till elektronisk information - Regeringen.se](#)

Ny granskning. [Riksrevisionen granskar vård och behandling vid SiS särskilda ungdomshem | Riksrevisionen](#)

En sänkning av åldersgränsen för juridiskt könsbyte från 18 till 16 år vore att göra de ofta mycket sårbara unga transpersonerna en björntjänst. [Sänk inte åldersgränsen för juridiskt könsbyte - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)

Hjärnfonden med flera forskare: "Vi behöver ett samhälle som är anpassat efter hjärnans behov och förutsättningar". [Därför behöver Sverige en nationell plan för hjärnan - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

Smer Nytt. 1 juni. [Kort om Embryomodeller \(smer.se\)](#)

Spelar medvetandet någon roll ? [Torbjörn Tännsjö: Räkna med att AI snart har medvetande - DN.SE](#)

Sveriges Universitets- och Högskoleförbund (SUHF), expertgruppen för etikfrågor. [Utred etikprövningen ordentligt - Tidningen Curie](#)

Sverige. [Dags för Sverige att utreda dödshjälp, skriver Aud Sjökvist med flera | SvD Debatt](#)

Danmark. [Det Etske Råd er klar til at diskutere aktiv dødshjælp før tid | ugeavisen.dk](#)

Shyoko Honiden, Jennifer Possick. 2018. [Should Physicians New to a Case Counsel Patients and Their Families to Change Course at the End of Life? | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Egypt. New Study. Hussein AHM, Abou Hashish EA. *Relationship between nurses' ethical ideology, professional values, and clinical accountability*. Nursing Ethics. 2023;0(0). <https://doi.org/10.1177/09697330231172282>

Mark A. Rothstein et al. *Concordance of International Regulation of Pediatric Health Research*. The Journal of Pediatrics. 2023. <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2023.113524>

International webinar - 22nd June 2023. *Clinical Ethics Support – Quality and Research*.